

Nr 90.

Ankom till riksdagens kansli den 3 maj 1929 kl. 12 m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion om uppförande
å ordinarie stat av samtliga arbetsledarebefattningar
vid arméns truppförband m. m. samt flygvapnets
verkstäder.*
(1:a avd.)

Uti en inom andra kammaren av herr *G. Olsson* i Ramsta m. fl. väckt motion (nr 62) har hemställts, att riksdagen behagade besluta uppföra på ordinarie stat samtliga arbetsledarebefattningar vid arméns truppförband, intendenturförråd, verkstäder, ammunitionsfabriker samt flygvapnets verkstäder med bibehållande i stort av deras nuvarande löneförmåner och nuvarande arbetsledarepersonal.

Till stöd för sin framställning hava motionärerna anfört följande:

»Sedan riksdagen under år 1921 genom tillsättande av den s. k. 1921 års pensionskommitté visat sig vilja ägna något mera intresse åt de vid försvaret anställda civila befattningshavarna, särskilt vad det avsåge beredandet av en tryggare existens, då hälsa och krafter vid uppnådd högre ålder börja att avtaga, var det helt naturligt att den tanken vann genklang, att såväl anställnings- som löneförhållanden skulle komma att ordnas på ett i stort sett tillfredsställande sätt. Emellertid visade det sig, då kommittén till 1925 års riksdag avlämnade sitt betänkande, att en hel del befattningshavare hade lämnats helt åsido. Vi syfta i detta fall särskilt på de vid truppförband och intendenturförråd anställda verkmästare och arbetsledare. Dessa befattningshavare äro i regel anställda medelst kontrakt och äro visserligen däri- genom tillförsäkrade en viss lön — i många fall ganska ringa —, men där- förutom är ingen förmån eller bestämmelse given, vare sig det gäller tjänst- görings- eller pensionsförhållanden.

I särskilda skrivelser av den 6 mars och 12 oktober 1927 har Försvars- verkens arbetsledareförening till Kungl. Maj:t gjort framställning om ovan- nämnda befattningshavares uppförande på ordinarie stat, i likhet med vad förhållandet är med tyghantverkare och — från 1 juli 1928 — även maski- nister och eldare vid truppförband.

Arméförvaltningen har i yttrande den 20 aug. 1927 avstyrkt bifall till denna framställning (se bil. 1), och riksdagen 1928 följde också arméförvalt- ningens ställningstagande, utom vad beträffar maskinister och eldare, vilka blevo på ordinarie stat.

Försvarsverkens arbetsledareförening förnyade sin framställning till Kungl. Maj:t den 14 juli 1928 (se bil. 2), och på denna framställning har också

arméförvaltningen den 15 okt. 1928 lämnat ett avstyrkande utlåtande (se bil. 3), till följd varav Kungl. Maj:t den 9 nov. 1928 resolverat att framställningen icke skulle föranleda till någon dess åtgärd (se bil. 4).

Med avseende å särskilt arméförvaltningens yttrande den 15 okt. 1928 tyckes huvudskälet för dess yttrande vara att personalbehovet vid intendenturverkstäderna, med hänsyn till 1925 års härordning, ej kan fullt bedömas.

Då emellertid reduceringarna enligt 1925 års beslut skola anses genomförda före den 30 juni 1929, torde detta skäl sakna större betydelse. Till vederbörande utskott kommer att överlämnas utredning om arbetsledarnas antal.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet vill erinra om att 1928 års statsutskott i anledning av en vid samma års riksdag väckt motion (II: 516) uttalat, att utskottet icke kunde tillstyrka, att åtgärder vidtoges för uppförande å ordinarie stat av marinens månadslönnare och arbetsledande förmän, men att utskottet förutsatte, att de i motionen anförda synpunkterna toges under övervägande vid slutligt ståndpunktstagande till spörsmålet. I förevarande motion har påyrkats, att arbetsledarebefattningarna vid armén och flygvapnet skulle uppföras å ordinarie stat. Ett genomförande av detta förslag skulle otvivelaktigt medföra konsekvenser i fråga om åtskilliga andra likartade befattningar, särskilt ovan nämnda befattningar vid marinen. Då härtill kommer, att verkningarna av 1925 års beslut i försvarsfrågan ännu icke kunna fullt överblickas och då i varje fall den i motionen lämnade utredningen icke kan tjäna som underlag för ett beslut i ärendet, har utskottet, utan att taga ståndpunkt till spörsmålet, huruvida det må anses lämpligt att i framtiden vidtaga åtgärder i av motionärerna angiven riktning, ansett sig böra avstyrka motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att herr Olssous i Ramsta m. fl. förevarande motion II: 62 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 3 maj 1929.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 89.

Reservation

av herrar *Bergqvist* och *Hansén* beträffande utskottets motivering.